

Abstrakt

Diplomová práca: **Analýza liekových interakcií u pacientov prijatých k hospitalizácii (III.)**

Autor: Simona Tomašová

Školiteľ: prof. RNDr. Jiří Vlček, CSc.

Konzultant: PharmDr. Zuzana Juhásová, PhD.

Univerzita Karlova, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Katedra sociální a klinické farmacie

Úvod: Liekové interakcie sú bežnou súčasťou klinickej praxe, hlavne u pacientov s polyfarmakoterapiou. Ich význam môže byť na jednej strane pozitívny, kedy interakcia konkrétnych liečiv pomáha v dosahovaní cieľov liečby a zlepšuje stav pacienta. Na druhej strane však môže interakcia liečiv pacienta potenciálne, či reálne ohroziť alebo mu uškodiť.

Cieľ: Diplomová práca mala za cieľ identifikovať potenciálne liekové interakcie v liekovej anamnéze pacientov prijatých k hospitalizácii vo Fakultnej nemocnici v Hradci Králové pomocou interakčných databáz. Cieľom bolo určiť prevalenciu pacientov s aspoň jednou potenciálnou interakciou a tieto interakcie kategorizovať na základe mechanizmu, klinickej závažnosti a úrovne dokumentácie. Ďalším cieľom bolo identifikovať skupiny liečiv, ktoré sa podieľajú na potenciálnych liekových interakciách. V práci sú taktiež popísané manifestované liekové interakcie.

Metodika: Táto štúdia sa radí dizajnom medzi observačné prierezné štúdie. Údaje boli získané z predchádzajúcej štúdie (Očovská et al. 2022). Táto práca analyzuje vzorku 184 pacientov nadväzujúcu na diplomové práce Kateřiny Kukrálovej a Daniely Maškovej. Liekové interakcie boli identifikované v liekovej anamnéze pacientov pomocou troch interakčných databáz: Micromedex, UpToDate a Databáze lékových interakcí Drug Agency. Potenciálna lieková interakcia bola definovaná ako kombinácia dvoch liečiv identifikovaná aspoň jednou interakčnou databázou s minimálne strednou kategóriou závažnosti alebo celkového hodnotenia rizika.

Výsledky: Zo 184 pacientov analyzovaných v tejto diplomovej práci malo 167 aspoň jednu potenciálnu liekovú interakciu. Prevalencia pacientov s aspoň jednou identifikovanou potenciálnou interakciou teda činí 90,8 % (95% interval spoľahlivosti 87–95). Celkovo bolo identifikovaných 1400 interakcií u 167 pacientov, čo predstavuje priemerne 8,4 liekovej interakcie na jedného pacienta. Niektoré interakcie sa vyskytovali u viacerých pacientov, a preto z kumulatívneho počtu 1400 interakcií bolo 727 rozdielnych (unikátnych) interakcií. Väčšina interakcií bola farmakodynamická. Najčastejšia závažnosť interakcií bola „stredne závažná“ (*moderate*). Najčastejšími potenciálnymi dopadmi boli zvýšené riziko hypotenzie a krvácania. Najčastejšie skupiny liečiv podieľajúce sa na potenciálnych interakciách boli diuretiká (17,6 %) a antidiabetiká (7,9 %). Z potenciálnych interakcií sa klinicky manifestovalo 28 interakcií u 10 pacientov. Prevalencia manifestovaných liekových interakcií teda činí 5,4 % (95% interval spoľahlivosti 2–9). Na manifestovaných interakciách sa najčastejšie podieľali liečivá zo skupiny analgetík (20 %) a antitrombotík (18 %). Najčastejšie klinické manifestácie manifestovaných interakcií boli útlm centrálného nervového systému a krvácanie.

Záver: Výsledky ukázali vysokú prevalenciu potenciálnych liekových interakcií, pričom väčšina z nich bola stredne závažná a farmakodynamického charakteru. Na potenciálnych liekových interakciách sa najčastejšie podieľali liečivá zo skupiny diuretiká a antidiabetík. Napriek veľkému počtu potenciálnych interakcií sa v praxi reálne prejavilo len malé percento (2 %), pričom najčastejšie boli manifestované interakcie spojené s analgetikami a antitrombotikami.